

РЕШЕНИЕ

№ 20332

гр. София, 23.05.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 21 състав, в публично заседание на 14.05.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Елена Попова

при участието на секретаря Елица Делчева и при участието на прокурора Милен Ютеров, като разгледа дело номер **1322** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 284 - 285 от Закона за изпълнение на наказания и задържане под стража /ЗИНЗ/, във връзка с чл. 203 и следващите от АПК, във връзка с чл. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди /ЗОДОВ/.

Образувано е по искова молба вх. № 3653 от 02.02.2026 г. от К. Д. И., ЕГН [ЕГН], с посочен адрес: [населено място],[жк], [жилищен адрес] и допълнителна молба от 16.02.2026г., с които са предявени обективно съединени осъдителни искове против Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ с правно основание чл. 284, ал. 1 вр. чл. 3, ал. 2 вр. ал.1 ЗИНЗС, за присъждане на обезщетение за претърпени неимуществени вреди от действия или бездействието на ответника да осигури обединено или удължено свиждане при по-благоприятни условия по чл.86 ал.5 ЗИНЗС и чл.73 ал.3 ППЗИНЗС по време на пребиваването му в затвора в [населено място], в периода 05.07.2019 г. – 17.05.2021 г., в размер на 49 999 евро, ведно със законната лихва върху претендираното обезщетение, считано от датата на увреждането до окончателното му изплащане. В исковата молба се твърди, че в периода от 05.07.2019 г. – 17.05.2021 г. ищецът изтърпявал наказание „Лишаване от свобода“ в затвора - [населено място], поради което на 05.07.2019 г. отправил молба към началника на затвора за обединено свиждане с майка си на осн. чл.73, ал.3 от ППЗИНЗС, която живеела в [населено място] и се налагало да пътува с влак, за да го види, а била възрастна и болна и успявала веднъж месечно да пътува. След като молбата му била оставена без уважение, ищецът започнал да подава редовно молби със същото искане до началника на затвора – [населено място] /изброени са молби от дати 05.07.2019 г., 16.08.2019 г., 19.08.2019 г., 08.1.02019 г., 31.12.2019 г., 15.07.2020 г., 04.12.2020 г. и 23.04.2021 г./, които останали неудовлетворени. Въз основа на горната фактическа обстановка, ищецът твърди, че

претърпял значителни неимуществени вреди, изразяващи се в силни и интензивни негативни емоции, чувство на напрежение, тревожност, нервност, страх, безпокойство, усещане за безсилие, несигурност, постоянно очакване, главоболие, безсъние, депресивни състояния, психоемоционален стрес, засилващо се чувство за несправедливост, безнадеждност и загуба на вяра в правосъдието.

Ответникът по иска- Главна дирекция "Изпълнение на наказанията", чрез процесуалния си представител юрк. В., моли за отхвърляне на исковата молба на ищеца по изложените в писмения отговор съображения. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Представителят на Софийска градска прокуратура дава заключени за неоснователност и недоказаност на исковата претенция.

Административен съд София град, I отделение, 21-ви състав, след като се запозна с приетите по делото доказателства и становищата на страните, намира за установено следното, от фактическа страна:

От представената по дело справка от ИСИН за периодите на престой в затворите в страната на ищеца К. Д. И. /л.97/ е видно, че през процесния период от 05.07.2019 г. до 17.05.2021 г., същият е изтърпявал наказанието си в Затвора – [населено място].

В справка, изготвена от началника на затвора – [населено място] /л.41/ е посочено, че от преглед на наличната документация е установено, че К. И. е депозирал две молби до началника на затвора с искане за ползване на свиждане по чл.73, ал.3 от ППЗИНЗС. Установено е, че първата е оставена без уважение, тъй като посочения от л.с.в период съвпада с официален празник и посещенията на всички л.с.в. ще са повече от обичайното, като с отказа е разяснено на ищеца, че може да проведе такова свиждане на друга дата. Посочено е, че втората молба също е оставена без уважение с оглед спазване на противоепидемичните мерки за безопасност.

От приложените по делото писмени документи се установява, че с молба до началника на затвора – [населено място] от 06.07.2020 г. /л.64/, ищецът И. е направил искане на 18-19.07.2020 г. да проведе удължено свиждане на осн. чл.73, ал.3 от ППЗИНЗС. Видно от текста на молбата, не е посочено с кое лице иска да проведе свиждане при условията на чл.73, ал.3 от ППЗИНЗС, нито е посочена причината, която да налага такова обединено свиждане. Върху молбата е налична резолюция на ИСДВР, с която не подкрепя желанието на л.с.в. за удължено свиждане, поради липса на основание за такова, както и с оглед настъпилите усложнения в страната, поради съществуващата към онзи момент епидемиологична обстановка.

С молба от 21.04.2021 г. до началника на затвора – [населено място] /л.67/, ищецът е изразил желание в периода от 01.05.2021 г. - 02.05.2021 г. да му бъде разрешено провеждане на удължено свиждане по чл.73, ал.3 от ППЗИНЗС, като е уточнил, че майка му пътува от [населено място] до [населено място] с влак. Върху молбата е поставена резолюция от началника, съгласно която молбата на л.с.в. за удължено свиждане по чл.73, ал.3 от ППЗИНЗС е оставена без уважение, поради предстоящи официални празници и очаквания увеличен брой свиждания на тези дати, с оглед на което е посочено, че л.с.в. може да заяви удължено свиждане, но на други дати.

Видно от представените по делото молби, подавани от ищеца до началника на затвора – [населено място], до края на процесния период няма подадена друга молба с искане за удължено свиждане.

Приложените по делото молби от 05.07.2019 г., 16.08.2019 г., 19.08.2019 г., 08.10.2019 г., 19.12.2019 г., 31.12.2019 г., 04.12.2020 г. /от л.54-л.68/ не съдържат отправяне на удължено свиждане по реда на чл.73, ал.3 от ППЗИНЗС, с изключение на двете описани молби по-горе. От съдържанието на молбите е видно, че ищецът е отправял молби за получаване на вещи за лично ползване, като в молбата от 31.12.2019 г., въпреки че е помолил началника да се съобрази с факта, че родителите му пътуват с влак от [населено място], времето е студено, а същите са със

здравословни проблеми, то молбата е обоснована с нуждата да му бъде позволено да получи само хранителна пратка без да ангажира родителите си за свиждане, с оглед неблагоприятните метеорологични условия, тяхната възраст, здравословно състояние и разстоянието, което предполага пътуване с влак при горните обстоятелства.

Видно от приложените по делото билети за свиждане /от л.42- л.49/, Ц. М. И. /майка на ищеца/, живуща в [населено място], е осъществила свидания с ищеца в затвора – [населено място] на следните дати: 13.07.2019 г., 24.08.2019 г., 12.10.2019 г., 22.12.2019 г., 19.07.2020 г., 20.09.2020 г., 20.12.2020 г. и 02.05.2021 г.

В хода на съдебното производство по искане на ищеца е разпитан свидетеля Н. Н. А., изтърпяващ наказание лишаване от свобода в затвора П., в условията на видеоконферентна връзка.

Свидетелят твърди, че познава К. И. от 2014 г. от Затвора - С.. Виждали се като ги конвоирали по дела. Запознали се в затвора и поддържали комуникация. Спомня си, че преди две години преместили ищеца в затвора – Б. дол, а от там го преместили в затвора – П.. Спомня си, че в затвора – П. преместили И. в средата на 2019 г. Спомня си, че тогава го видял, познавали се и продължили да поддържа комуникация. Заявява, че от средата на 2019 г., когато преместили ищеца в затвора – [населено място], са били заедно до средата на 2021 г. След това, ищецът бил преместен в затвора – [населено място], но продължили да си поддържат комуникация. Споделя, че в затвора – П. с К. се виждали в коридора, говорили си през прозореца в килията. По време на общуването им в затвора – П., К. имал много оплаквания. Оплаквал се от всичко: че не му извършват медицински прегледи, че му е изчезнал часовник и не му разрешават да се сдобие с друг. Спомня си, че не му давали четка и паста за зъби, както и че оплакванията на ищеца били многобройни. Имал оплаквания, че има запор, че не може да се обажда на близките си и на адвокатата си, както и че от медицинския център не му давали хапчета и не го изкарват за лечение навън.

Съдът кредитира свидетелските показания на св. А. като обективни и непротиворечиви.

При така възприетата фактическа обстановка, Административен съд София-град намира предявената искова молба за процесуално допустима.

Исковата молба за присъждане на обезщетение е предявена от процесуално легитимирано лице, което твърди, че в периода от 05.07.2019 г. до 17.05.2021 г. е претърпяло неимуществени вреди в резултат на незаконосъобразно действие или бездействие на длъжностни лица от администрацията на Главна дирекция "Изпълнение на наказанията", което е юридическо лице към Министерство на правосъдието, с териториални структури, включващи затворите - чл.12, ал.3 ЗИНЗС, респ. е надлежен ответник по чл.205 АПК вр. с чл.285, ал.1 от ЗИНЗС.

Материалноправната уредба на твърдяното право се съдържа в чл.284, ал. 1 ЗИНЗС, който предвижда, че държавата отговаря за вредите, причинени на лишени от свобода и задържани под стража от специализираните органи по изпълнение на наказанията в резултат на нарушения на чл.3. Разпоредбата на чл.3 поставя изисквания към условията, при които се поставят осъдените лица.

Основателността на предявения иск предполага установяване на наличие на следните материалноправни предпоставки: - акт, действие и/или бездействие на специализираните органи по изпълнение на наказанията, с които се нарушава чл. 3 от ЗИНЗС; - настъпила неимуществена вреда в правната сфера на ищеца в резултат на нарушението. Неимуществената вреда се предполага до доказване на противното по силата на оборимата презумпция, въведена с чл. 284, ал. 5 от ЗИНЗС.

Отговорността на държавата за причинените вреди по чл.284, ал.1 от ЗИНЗС е обективна и освобождава ищеца от тежестта да доказва вина на конкретно длъжностно лице. Обективният

неин характер означава още, че държавата отговаря за вредите, причинени от нейните органи или длъжностни лица при изпълнение на административната дейност, които са последица от незаконосъобразните им актове, действия или бездействия, без значение дали са виновно причинени.

В чл.3 от Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи е прокламирано, че никой не може да бъде подлаган на мъчение, на жестоко, безчовечно или унижаващо отношение. По отношение на лицата, изтърпяващи наказание за извършени углавни престъпления, във вътрешното законодателство на страната това основно право е регламентирано с чл. 3, ал. 1 ЗИНЗС, съдържащ забрана осъдените да бъдат подлагани на изтезания, на жестоко, нечовешко или унижително отношение. Според втората алинея за нарушение на ал.1 се смята и поставянето в неблагоприятни условия за изтърпяване на наказанието лишаване от свобода, изразяващи се в липса на достатъчна жилищна площ, храна, облекло, отопление, осветление, проветряване, медицинско обслужване, условия за двигателна активност, продължителна изолация без възможност за общуване, необоснована употреба на помощни средства, както и други подобни действия, бездействия или обстоятелства, които уронват човешкото достойнство или пораждаят чувство на страх, незащитеност или малоценност. Изброяването е неизчерпателно.

Ищецът обосновава исквата си претенция с твърдения за незаконосъобразни действия или бездействия на администрацията в затвора в С., изразяващи се в писмен отказ на молбите му за осигуряване на обединено или удължено свиждане при по-благоприятни условия по чл.86 ал.5 ЗИНЗС и чл.73 ал.3 ППЗИНЗС в периода от 05.07.2019 г. до 17.05.2021 г.

Съгласно чл.86, ал.5 от ЗИНЗС, лишените от свобода, които изтърпяват наказанието си в място за лишаване от свобода, което не е най-близо до постоянния им адрес, могат да ползват правата на свиждане и телефонна връзка при по-благоприятни условия, определени със заповед на главния директор на Главна дирекция "Изпълнение на наказанията".

Съгласно чл.73, ал.3 от ПЗИНЗС, свижданията по чл. 86, ал. 1, т. 2 ЗИНЗС могат да се обединяват по писмено искане на лишените от свобода и с разрешение на началника на затвора, поправителния дом или затворническото общежитие.

Между страните не е спорно, че ищецът К. Д. И. е с постоянен адрес в [населено място] и настоящ адрес в [населено място],[жк], [жилищен адрес] на който адрес живеят и неговите родители видно от отразяването в приложенияте по делото билети за свиждане.

С подадената на 06.07.2020 г. молба от ищеца до началника на затвора – [населено място] /л.64/, И. е направил искане на 18-19.07.2020 г. да проведе удължено свиждане на осн. чл.73, ал.3 от ППЗИНЗС. В съдържанието на молбата не е посочено с кое лице л.св. иска да проведе свиждане при условията на чл.73, ал.3 от ППЗИНЗС, нито е посочена причина, която да налага такова обединено свиждане. Съгласно цитираната по-горе нормативна уредба, такава преценка е длъжима, за да може длъжностното лице да се произнесе по молбата, след като прецени налице е хипотезата на чл.86, ал.5 от ЗИНЗС. От поставената резолюция на ИСДВР е видно, че молбата не е уважена в частта с отправеното искане за удължено свиждане, поради липса на основание за такова, както и с оглед настъпилите усложнения в страната, поради съществуващата към онзи момент епидемиологична обстановка. Отхвърлянето на молбата на въведените с резолюцията на ИСДВР основания е законосъобразно, тъй като ищецът не е въвел в молбата си основанията, на които претендира удължено свиждане, каквито са изискванията на чл.73, ал.3 от ППЗИНЗС, вр. с. чл.86, ал.5 от ЗИНЗС. Отделно от това, искането е отправено в период на настъпили усложнения в страната, поради съществуващата към онзи момент епидемиологична обстановка, което поставя обществения интерес /опазването на живота и здравето, както на лишените от свобода, така и на техните посетители/ над субективните права на ищеца, което обстоятелство правилно е

съобразено в мотивите за отказ на молбата за удължено свиждане.

От подадена от ищеца молба на 21.04.2021 г. до началника на затвора – [населено място] /л.67/ е видно, че л.св. е изразил желание в периода от 01.05.2021 г. - 02.05.2021 г. да му бъде разрешено провеждане на удължено свиждане по чл.73, ал.3 от ППЗИЗНС, като е уточнил, че майка му пътува от [населено място] до [населено място] с влак. Съгласно чл.73, ал.3 от ППЗИЗНС, за да бъде удовлетворена молбата, трябва да е налице разрешение на началника на затвора. Видно от резолюция на началника, молбата на л.св. за удължено свиждане по чл.73, ал.3 от ППЗИЗНС е оставена без уважение, поради предстоящи официални празници и очаквания увеличен брой свиждания на тези дати, с оглед на което е посочено, че л.св. може да заяви удължено свиждане, но на други дати.

Така формираният отказ за конкретния период 01.05.2021 г. - 02.05.2021 г. е обоснован с предстоящи официални празници и очакван увеличен брой свиждания. Действително, увеличеният брой посетители на конкретните дати би затруднил ползването на помещенията за свиждане за по-дълъг период. Въпреки отказът за удължено свиждане, от приложените по делото билети за свиждане /от л.42- л.49/ е видно, че Ц. М. И. /майка на ищеца/ е осъществила свиждане с ищеца в затвора – [населено място] на 02.05.2021 г., макар и в рамките на стандартната продължителност. Същевременно, началникът на затвора е уведомил ищеца, че може да се възползва от правото си на удължено свиждане по чл.73, ал.3 от ППЗИЗНС, но на други дати.

От приложените по делото молби от ищеца до началника на затвора – [населено място] обаче е видно, че същият не се е възползвал от възможността да подаде молба за удължено свиждане за друга дата, различна от тези, обявени за официални празници в страната. Не се доказва и твърдението в исковата молба, че ищецът е подал множество молби за удължено свиждане през процесния период, които да са останали неудовлетворени.

Видно от съдържанието на молбите, освен цитираните по-горе молби от 06.07.2020 г. и от 21.04.2021 г., ищецът не е отправял друго искане по чл.73, ал.3 от ППЗИЗНС, което да му е било отказано. В молбите си, л.св. лице е отправяло искания за снабдяване с вещи за лична хигиена, хранителни пратки и такива за развлекателни дейности /телевизор, плейстейшън и други/.

Не се доказва реалното настъпване на твърдените значителни неимуществени вреди, изразяващи се в силни и интензивни негативни емоции, чувство на напрежение, тревожност, нервност, страх, безпокойство, усещане за безсилие, несигурност, постоянно очакване, главоболие, безсъние, депресивни състояния, психоемоционален стрес, засилващо се чувство за несправедливост, безнадеждност и загуба на вяра в правосъдието. По делото не е представена медицинска документация, която да съдържа данни за твърдените психоемоционални страдания на ищеца. За наличието на такива не бяха събрани и гласни доказателства от разпитания свидетел. Същевременно, от свидетелските показания на св. А. стана ясно, че оплакванията на ищеца са многобройни, предимно свързани с медицинското обслужване, откраднати вещи и други битови проблеми, но въпреки, че си общували редовно през процесния период, свидетелят не изтъкна изразено оплакване от ищеца свързано с продължителността на свижданията и още повече, настъпили негативни последици за И. именно от този факт.

Действително, от съдържанието на молбата от 31.12.2019 г. е видно, че ищецът има отговорно отношение към своите родители и е загрижен за тяхното благосъстояние, затова и е помолил началника на затвора – [населено място] да се съобрази с факта, че родителите му пътуват с влак от [населено място], времето е студено, а същите са със здравословни проблеми, въз основа на което е отказал да ги ангажира с повече от едно свиждане за кратък период, но въпреки това не са налице доказателства в подкрепа на твърдението, че въз основа на незаконосъобразни действия или бездействия на

ответника, ищецът е претърпял неимуществени вреди, които следва да бъдат обезщетени по реда на настоящото производство.

Предвид липсата на елементите на фактическия състав на отговорността на държавата за вреди, а именно на: незаконосъобразен акт, действие или бездействие на орган или длъжностно лице, при или по повод изпълнение на административна дейност, както и предвид липсата на доказана вреда, съответно причинна връзка между действието и/или бездействието и вредата, предявените обективно съединени иски следва да бъдат отхвърлени.

Неоснователността на главните иски води до неоснователност и на акцесорния иск, поради което съдът следва да отхвърли и претенцията за присъждане на законни лихви.

С оглед изхода на спора, претенцията на ищеца за присъждане на разноски е неоснователна. Независимо от изхода на правния спор допустимото искане на ответника за присъждане на юрисконсултско възнаграждение е лишено от основателност. Съгласно чл. 286, ал. 2, изр. 1 от ЗИНЗС, когато искът се отхвърли изцяло, съдът осъжда ищеца да заплати разноските по производството. Разноските по производството, по аргумент от чл. 75 и чл. 76 от ГПК, са средствата за възнаграждение на свидетели и вещи лица, т. е. разноски, направени по процесуалните действия, които страната е искала да бъдат извършени. По аргумент от горните текстове на ГПК и нормата на чл. 286, ал. 3 от ЗИНЗС, отговорността на загубилия делото ищец за разноски се ограничава само до разноските по производството. Обратно - при частично или пълно уважаване на иска, ответникът заплаща на ищеца разноски за производството, както и заплатената от него държавна такса и възнаграждение за един адвокат, ако е имал такъв, съразмерно с уважената част от иска.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 285 от ЗИНЗС, във връзка с чл. 203 от АПК, във връзка с чл. 1 от ЗОДОВ, Административен Съд С. - град, I отделение, 21 състав,

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ като неоснователни предявените обективно съединени иски от К. Д. И. срещу Главна дирекция "Изпълнение на наказанията" за заплащане на обезщетение за претърпени неимуществени вреди от действия или бездействието на ответника да осигури обединено или удължено свиждане при по-благоприятни условия по чл.86 ал.5 ЗИНЗС и чл.73 ал.3 ППЗИНЗС по време на пребиваването му в затвора в [населено място], в периода 05.07.2019 г. – 17.05.2021 г., в размер на 49 999 евро, ведно със законната лихва върху претендираното обезщетение, считано от датата на увреждането до окончателното му изплащане.

Решението подлежи на обжалване в 14-дневен срок от съобщаването му на страните с касационна жалба пред тричленен състав на Административен съд София град.

Препис от решението да се връчи на страните.

СЪДИЯ: